

Ämne Rådet för e-hälsa och gemensam informationsstruktur	Datum 2023-05-09	Tid 13.00-15.30
Sekreterare Lotti Barlow	Justerad av	Signatur

E-hälsorådets deltagare:

Sabina Orstam, Niklas Eklöf, Vivéca Busck Håkans, Åsa Schwieler, Sabine Koch, Tora Hammar, Katarina Lindeberg, Jovo Bosovic, Mitko Capanov, Mattias Agestam, Erika Ericsson, Maria Hägglund och Rikard Johansson.

Övriga deltagare:

Fredrik Öhrn, Kristina Bränd Persson, Taina Bäckström, David Svärd och Joachim Swedenborg från Socialstyrelsen.

Nr	Ärende	Föredragande	Beslut, åtgärd etc.
1.	Välkommen	Sabina Orstam	Sabina hälsade alla välkomna till detta digitala möte och vi inledde med en presentationsrunda.
2.	Minnesanteckningarna från förra mötet	Sabina Orstam	Inga synpunkter och minnesanteckningarna lades till handlingarna.
3.	European Health Data Space (EHDS)	Fredrik Öhrn	<p>Fredrik berättade kort om förhandlingarna kring EHDS. Hälsodata är först ut av nio områden inom EU:s strategi för dataområden. Fri rörlighet för data ska leda till dataportabilitet. Arbetet ska bidra till att individer får bättre kontroll över den information som finns. Arbetet ska också leda till att kunna utveckla hälso- och sjukvården samt att skapa en marknad för hälsodata.</p> <p>Processen för Sveriges ansvar för förhandlingen påbörjades i november 2022 då vi började förbereda oss för ordföranderollen. Sedan årsskiftet har det varit Sverige som har hållit i mötena. Som ordförandeland meddelar vi inga synpunkter på förslaget. Det är dock ett omfattande arbete där Sverige och Socialdepartementet sammanställer kompromissförslag från alla medlemsländer. Fredrik poängterar att vi fortfa-</p>

		<p>rande är i förhandlingsläge. Sverige är ordförande i ytterligare två månader till, men sakta men säkert förflyttas arbetet över till Spanien som är nästa ordförandeland. Förhandlingarna löper på och Socialdepartementet håller i takt-pinnen. Mötena har lite olika karraktär där vissa frågor är mer lättförhandlade än andra. Integriteten är generellt en viktig fråga för medlemsländerna. Journalsystem och appar är också frågor som hanteras.</p> <p>Det är centralt för alla aktörer att börja analysera vad förslaget innebär. För Socialstyrelsens del går vi igenom vad EHDS kommer att innebära för myndigheten. Grundstenarna i denna analys är identifierade. Ambitionen är att göra detta utifrån två lägen – arbetet som sker idag på myndigheten samt eventuellt kommande arbete och roll i relation till t.ex. myndighetens digitala strategi och ambitioner. Analysen ska vara klar hösten 2023.</p> <p>En fråga ställdes om vart regionerna kan vända sig för att få veta vad som pågår. Det föreslogs att det borde erbjudas öppna hearings motsvarande det de har i Norge. Det efterfrågas en gemensam nationell analys med berörda aktörer då det interna myndighetsarbetet har liten relevans externt. Socialstyrelsen har skrivit in i projektdirektivet för arbetet att E-hälsorådet ska vara delaktigt i analysen som görs på Socialstyrelsen.</p> <p>Här finns länkar till två relevanta EU-arbeten: https://tehdas.eu/ och https://www.x-ehealth.eu/</p> <p>Det pågår också tre statliga utredningar som har bärighet på EHDS-arbetet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S 2022:04 https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2022/05/dir.-202241/ • S 2022:10 https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2022/07/dir.-2022-98/ • S 2022:03 https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/kommittedirektiv/2022/07/dir.-2022118/
--	--	--

4.	Socialstyrelsens digitala strategi	Taina Bäckström och David Svärd	<p>David är ansvarig för myndighetens digitala portfölj och Taina har skrivit strategin och Socialstyrelsens färdplan. Inom strategin gjordes en omvärldsanalys utifrån EU, Regeringen, WHO och Vision e-hälsa 2025. Många aktörer har blivit intervjuade för att kartlägga behoven och förväntningarna på Socialstyrelsen. Några av resultaten var att myndigheten borde kroka arm och utveckla verktyg och stöd tillsammans med användarna. Man efterfrågar också mer tillämpningsstöd av Nationell informationsstruktur.</p> <p>Hälsodataregistren pekades ut som en guldgruva. Det behövs dock möjlighet till automatisering av gemensamma lösningar som kan bidra till snabba och agila kunskapsstöd. E-tjänster för statsbidrag behöver utvecklas. Strategin ska leda till att vi gör skillnad hos våra målgrupper. Vår tidigare strategi togs fram 2017. Nu utvecklas digitaliseringen fram till 2027. Mognadstestet visade framförallt på tre insatser/resor: en modern och digital arbetsplats, effektiva, digitala och sömlösa data- och kunskapsflöden samt lättillgängliga, användbara och säkra digitala tjänster.</p> <p>Under pandemin visade det sig att data behöver kunna tas fram snabbt. Vi måste ha förutsättningar för att data snabbt ska kunna tas in, bearbetas och sammanställas i kunskap. Rättsliga frågor måste också hanteras korrekt. Att kunna använda data och att kunna utbyta data är centralt. Arbetssätt och processer kommer att behöva utvecklas. Ansökningar om statsbidrag måste också utvecklas verktyg för. Den digitala transformationen kommer betyda att det behövs mycket samarbete både internt och externt, digital kompetens, arbetssätt, kultur, användarnytta samt infrastruktur.</p> <p>Det påpekades att det också behöver vara ett samarbete med kommunerna vilket strategin också stödjer.</p> <p>En kommentar var att målbilden är bra men det behöver definieras vad som är ett agilt arbetssätt. Indata kräver att organisationen som skickat in data måste speglas bättre så att det faktiskt framgår var informationen kommer ifrån. Det pekades på att de kodverk som an-</p>
----	------------------------------------	---------------------------------	---

			<p>vänds i hälsodataregistrerna inte är särskilt moderna. Vad gäller standarder och modeller behöver vi i Sverige också ta ställning till vilka standarder och modeller som ska användas. En del i det är att Socialstyrelsen och den Nationella samverkansgruppen för Strukturerad dokumentation beslutat att årligen stämma av våra respektive verksamhetsplaner för att säkerställa att vi arbetar gemensamt i den mån det är möjligt</p> <p>En målarkitektur för effektiva dataflöden är beslutad på Socialstyrelsen. Datafiler kommer också att föras över i databaser som ett led i att uppnå målarkitekturen.</p>
5.	Nytt Regeringsuppdrag: Fysisk aktivitet på recept (FaR)	Joachim Swedenborg	<p>Joachim berättade om uppdraget om fysisk aktivitet på recept (FaR) som kom till Socialstyrelsen i mars 2023. Socialstyrelsen ska i uppdraget fördela medel samt att främja ökad förskrivning av FaR och följsamheten till förskrivningen. I uppdraget ingår att uppdatera nationella riktlinjer för prevention och behandling av ohälsosamma levnadsvanor, uppföljning av regionernas arbete och utveckla uppföljning av FaR med särskilt fokus på ordinationsorsak.</p> <p>Alla regioner använder FaR men det är stora skillnader i deras sätt att styra och stödja arbetet. Förekomsten av FaR finns även i andra länder inom EU. Resurser, kunskap och tekniska lösningar är brister och där har E-hälsomyndigheten fått i uppdrag att utveckla det. Myndigheterna kommer att samarbeta i arbetet för att användarna ska få tillgång till bra lösningar.</p> <p>Nationell källa för ordinationsorsak kommer att kompletteras med FaR. Det vore önskvärt att även andra behandlingar kan tas med framöver. Slutredovisning sker 31 maj 2024.</p> <p>En fråga ställdes om hälsoappar för FaR också borde inkluderas. Socialstyrelsen återkommer kring detta.</p> <p>Medel kommer att ges till regionerna åtminstone till 2025.</p> <p>Ett exempel på arbete som utförts i en region och deras ingående kommuner: https://www.vgregion.se/halsa-och-varld/levnadsvanor/halsocoach-online/</p>

6.	Utredning om eventuell justering av organisation på Socialstyrelsen	Niklas Eklöf	<p>Niklas berättade att det görs en översyn för att se hur Socialstyrelsen bör vara organiserad för att möta våra uppdrag på bästa sätt. Regeringen har aviserat att man förväntar sig att Socialstyrelsen ska kunna stödja centrala förändringsarbeten på systemnivå på ett bättre sätt än idag. Detta gäller främst frågor från tillgänglighetsuppdraget, kapacitetsfrågor, kompetensförsörjning och att öka möjligheten att använda, återanvända och dela data i och från journaler och personakter där e-hälsa ingår.</p> <p>E-hälsoproblem och hälsodata har tidigare inte varit organisatoriskt samlade på myndigheten, det är ett exempel på frågor som nu ses över. 22 maj ska översynen vara färdig. Ambitionen är att vi önskar hålla ihop satsningar på bästa sätt. Förslaget kan utmynna i en ny avdelning.</p> <p>En reflektion var att det är positivt att vi närmar oss verksamheterna och att vi använder e-hälsorådet för att hjälpa till med förankringen. Rådet består av aktörer som inte träffas i andra sammanhang. Ytterligare en reflektion var att juridiken måste in i arbetet också. Som ett exempel togs lagstiftningen om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation.</p>
7.	Socialstyrelsens deltagande på Vitalis	Niklas Eklöf	<p>På Vitalis har vi en gemensam monter för Socialstyrelsen, E-hälsomyndigheten, Sveriges kommuner och regioner, Läke medelsverket, Inera AB och Myndigheten för digital förvaltning.</p> <p>Socialstyrelsen kommer att ha omkring 20 personer som bidrar. Tillsammans, helhet och för våra målgrupper har varit ledord. Även för E-hälsomyndigheten har de satsat på presentationer tillsammans.</p> <p>Utöver våra presentationer har vi också master class på torsdagen.</p> <p>Parallellt med Vitalis går MIE2023 (Medical Informatics Europe). Vitalisbiljetten gäller även på den konferensen. Under MIE kommer bland annat EHDS att diskuteras.</p>

8.	Övriga frågor		Kompetensutveckling inom området. Linnéuniversitetet har flera kurser. Hur ser vi till att det finns utbildningar som behövs för framtiden t.ex. master-programmen? Studenterna önskar ofta information om hur de kan arbeta konkret med frågorna. Förslag att vi kan ha en gemensam punkt på Vitalis 2024 kring denna fråga.
9.	Nästa möte 27 september 2023 kl. 13.00		Mötet den 27 september blir fysiskt. Som ett tema skulle vi önska diskutera verksamhetsplaneringen för 2024. Även en återkoppling om den eventuella justeringen av organisationen på Socialstyrelsen kommer att ges. Sabina tackar för dagens möte och beklagar de digitala svårigheter som några av deltagarna haft. Framöver kommer vi att pröva ha Microsoft Teams som plattform när vi har mötena digitalt.

Länk till e-hälsorådets sida på socialstyrelsen.se:

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/organisation/rad-och-namnder/e-halsoradet/>